

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/56/2024
Identifikačné číslo spisu:	5024200064
Dátum vydania rozhodnutia:	11.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5024200064.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne Advokátska kancelária Kováčik Legal, s.r.o., so sídlom Radlinského 1729, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 47 238 429, proti žalovanej RAILINK INTERN. INTERMODAL LOGISTICS POLAND SO. Z O., so sídlom Chlodna 51, 008 67 Váršava, Poľská republika, IČO: 5272864237, o vydanie európskeho platobného rozkazu, o určenie súdu príslušného na prejednanie a rozhodnutie sporu, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Okresný súd Žilina.

Odôvodnenie

1. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) bol Krajským súdom v Žiline predložený spis vedený pod sp. zn. 8Cn/11/2024 na rozhodnutie podľa § 38 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), t. j. na určenie, ktorý súd spor prejedná a rozhodne.

2. Krajský súd v Žiline uviedol, že dňa 9. júla 2024 mu bol doručený návrh žalobkyne na vydanie európskeho platobného rozkazu, z ktorého obsahu vyplýva, že ide o obchodnoprávny spor, keďže uplatnené nároky vyplývajú z obchodného záväzkového vzťahu, založeného zmluvou medzi právnickými osobami - podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Poukázal na to, že žalobkyňa je obchodná spoločnosť poskytujúca právne služby a predmetom činnosti žalovanej je o. i. preprava tovarov, pričom predmetom zmluvného plnenia bola právna analýza ohľadne obchodných príležitostí v cestnej nákladnej doprave v Slovenskej republike. Právomoc slovenských súdov je daná miestom výkonu záväzku, avšak keďže žalovaná je zahraničnou obchodnou spoločnosťou so sídlom v Poľskej republike, podmienky miestnej príslušnosti chýbajú, resp. tieto nemožno z návrhu zistiť. Zdôraznil tiež, že podľa § 12 ods. 1 CSP je na konanie o žalobách (vrátane návrhov na vydanie platobného rozkazu, či európskeho platobného rozkazu) vecne príslušný okresný súd. Uvedené vyplýva aj z oznámenia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 15512/2023/82 o vyhlásení Slovenskej republiky k čl. 29 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006, ktorým sa zavádza európske konanie o

platobnom rozkaze, publikovaného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 26/2023, podľa ktorého sú v zmysle § 12 CSP príslušnými súdmi na vydanie európskeho platobného rozkazu okresné sudy; pre obvod Mestského súdu Bratislava IV je miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV. Vzhľadom na uvedené je potrebné spor postúpiť vecne príslušnému súdu prvej inštancie.

3. Podľa § 38 CSP, ak ide o spor, ktorý patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú alebo ich nemožno zistiť, najvyšší súd určí, ktorý súd spor prejedná a rozhodne.

4. Podľa čl. 6 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (ďalej len „nariadenie č. 1896/2006“), na účely uplatňovania tohto nariadenia sa právomoc súdu určuje v súlade s príslušnými pravidlami práva Spoločenstva, najmä s nariadením (ES) č. 44/2001.

5. Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. novembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach bolo zrušené a nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie č. 1215/2012“). Nariadenie č. 1215/2012 sa uplatňuje (s výnimkou dvoch článkov) od 10. januára 2015.

6. Podľa čl. 4 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

7. Podľa čl. 5 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

8. Podľa čl. 7 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte:

- a) v zmluvných veciach na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;
- b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby:
 - pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať,
 - pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť;
- c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a);

9. Podľa čl. 63 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 na účely tohto nariadenia má obchodná spoločnosť alebo iná právnická osoba alebo združenie fyzických alebo právnických osôb bydlisko v mieste, kde má:

- a) registrované sídlo;
- b) ústredie alebo
- c) hlavné miesto podnikateľskej činnosti.

10. Podľa článku 29 nariadenia č. 1896/2006 (Informácie týkajúce sa právomoci, prieskumných konaní, komunikačných prostriedkov a jazykov)

1. Do 12. júna 2008 členské štáty oznámia Komisii:

- a) ktoré sudy majú právomoc vydať európsky platobný rozkaz,
- b) prieskumné konanie a príslušné sudy na účely uplatňovania článku 20,
- c) komunikačné prostriedky, ktoré sú prijateľné na účely európskeho konania o platobnom rozkaze a sú dostupné súdom,
- d) jazyky prijateľné podľa článku 21 ods. 2 písm. b).

Členské štáty oznamujú Komisii akékoľvek ďalšie zmeny týchto informácií.

2. Komisia uverejní informácie oznámené v súlade s odsekom 1 v Úradnom vestníku Európskej únie a

akýmkoľvek inými vhodnými prostriedkami.

11. Dňa 31. mája 2023 bolo v Zbierke zákonov Slovenskej republiky zverejnené oznámenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 19. mája 2023 č. 15512/2023/82 o vyhlásení Slovenskej republiky k článku 29 nariadenia č. 1896/2006. Z jeho obsahu vyplýva, že Slovenská republika oznámila Komisii zmenu informácií poskytnutých podľa článku 29 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006, pričom táto zmena sa dotkla aj informácie podľa písmena a), t. j. informácie o tom, ktoré súdy majú právomoc vydať európsky platobný rozkaz. Oznámenie k čl. 29 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1896/2006 znie nasledovne: V zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) sú príslušnými súdmi na vydanie európskeho platobného rozkazu okresné súdy. Pre obvod Mestského súdu Bratislava IV je miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

12. Podľa § 12 ods. 1 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV (§ 12 ods. 2 CSP).

13. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

14. Podľa § 15 ods. 2 CSP všeobecným súdom zahraničnej právnickej osoby je súd, v ktorého obvode je v Slovenskej republike umiestnená organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby.

15. Podľa § 16 CSP ak všeobecný súd nemožno určiť podľa § 14 a § 15, je všeobecným súdom súd, v ktorého obvode mala fyzická osoba alebo právnická osoba v Slovenskej republike poslednú adresu trvalého pobytu alebo adresu sídla; ak takého súdu niet, je príslušný súd, v ktorého obvode má majetok.

16. Podľa § 22 písm. h) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

17. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa sa návrhom na vydanie európskeho platobného rozkazu, doručeným Krajskému súdu v Žiline, domáha voči žalovanej obchodnej spoločnosti so sídlom v Poľskej republike zaplatenia sumy 1 200 eur s príslušenstvom. Návrh bol podaný na predpísanom tlačive, pričom žalobkyňa v bode 3 pod názvom Dôvody súdnej právomoci uviedla kód 02, ktorý zodpovedá kritériu právomoci Miesto výkonu predmetného záväzku. V bode 6 tlačiva pod názvom Pohľadávka žalobkyňa bližšie špecifikovala žalovanú pohľadávku tak, že táto sa týka Zmluvy o poskytovaní služieb - právna, daňová, technická pomoc. Prílohou návrhu je faktúra č. 2023168 z 29. novembra 2023, splatná dňa 4. decembra 2023, ktorou žalobkyňa fakturovala žalovanej sumu 1 200 eur ako odmenu za právne služby poskytnuté v súvislosti s vypracovaním Analýzy obchodných príležitostí v cestnej nákladnej doprave v Slovenskej republike.

18. Rozhodnutiu podľa § 38 CSP obligatórne predchádza zistenie, či ide o spor, ktorý patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky. Keďže žalovaná je zahraničná právnická osoba so sídlom v členskom štáte Európskej únie, najvyšší súd pri skúmaní právomoci slovenských súdov vychádzal z čl. 7 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012, podľa ktorého osobu s bydliskom na území členského štátu (tu konkrétne v Poľskej republike) možno žalovať v inom členskom štáte (v Slovenskej republike) v zmluvných veciach na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby. Za také miesto sa na účely tohto ustanovenia (pokiaľ neexistuje iná dohoda účastníkov zmluvy) považuje pri poskytnutí služieb (v tomto prípade právnych služieb) miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť. V posudzovanej veci žalobkyňa tvrdí, že žalovanej poskytla právne služby (vypracovanie analýzy), za ktoré fakturuje odmenu. Keďže zmluva o poskytovaní právnych služieb nebola k návrhu pripojená, najvyšší súd mohol vychádzať iba zo žalobkyňou vyplneného tlačiva návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu, podľa ktorého sa miesto zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby, nachádza na území Slovenskej republiky. Na základe uvedeného možno ustáliť, že ide o spor, ktorý patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky podľa § 3 CSP.

19. Najvyšší súd sa stotožnil aj s názorom Krajského súdu v Žiline o obchodnoprávnom charaktere predmetného sporu, vzhľadom na to, že ide o spor z obchodného záväzkového vzťahu medzi podnikateľmi, u ktorého možno rozumne predpokladať, že sa už od svojho vzniku týkal ich podnikateľskej činnosti (§ 261 ods. 1 Obchodného zákonníka). S účinnosťou od 1. júna 2023 sú na konanie v obchodnoprávných sporoch kauzálné príslušné súdy taxatívne vymenované v § 22 CSP. Krajský súd v Žiline, na ktorý žalobkyňa podala návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu, sa v tomto výpočte kauzálnych príslušných súdov nenachádza, pretože krajské súdy (až na zákonom stanovené výnimky) nie sú vecne príslušné na konanie v prvej inštancii (§ 12 CSP). Aj z oznámenia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 19. mája 2023 č. 15512/2023/82 o vyhlásení Slovenskej republiky k článku 29 nariadenia č. 1896/2006 jednoznačne vyplýva, že súdy v Slovenskej republike, ktoré majú „právomoc“ na vydanie európskeho platobného rozkazu, sú totožné s tými, ktoré sú podľa § 12 CSP príslušné na konanie v prvej inštancii, t. j. ktoré sú vecne príslušné. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa svoj návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu podala na vecne nepríslušný súd.

20. Vecná príslušnosť určuje, či v určitej veci podľa jej povahy (*ratione causae*) majú rozhodovať ako súdy prvej inštancie okresné súdy alebo krajské súdy (uplatní sa len v prípade konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach). Miestna príslušnosť konkretizuje, ktorý z vecne príslušných súdov je príslušný na konanie a rozhodnutie danej veci. K definovaniu kauzálnej príslušnosti sa najvyšší súd už skôr vyjadril v uznesení sp. zn. 5Ndob/2/2019 z 29. januára 2019 tak, že osobitná úprava kauzálnej príslušnosti v ust. §§ 22 až 33 CSP je úprava obsahujúca kritériá určenia príslušného súdu, ktoré s ohľadom na predmet konania určujú ako jediný oprávnený vo veci konať takto vymedzený súd aj pre prípad, že by bola inak založená podľa všeobecných ustanovení týkajúcich sa miestnej príslušnosti príslušnosť iného prvoinštančného súdu. Má tak povahu prioritnej voči všetkým ostatným do úvahy prichádzajúcim vymedzeniam príslušnosti. Podľa ustálenej súdnej praxe je správne určenie konkrétneho z viacerých kauzálnych príslušných súdov (tu podľa § 22 CSP) podmienené určením inak miestne príslušného súdu a následným zistením, do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takýto (za iných okolností) miestne príslušný súd spadá. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálny príslušný súdom, resp. do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takto určený miestne príslušný súd patrí.

21. V posudzovanom prípade je žalovaná zahraničná právnická osoba, ktorá nepodniká a ani v minulosti nepodnikala na území Slovenskej republiky prostredníctvom tu umiestnenej organizačnej zložky a zo spisu nevyplyva, že by tu mala nejaký majetok (§ 15 ods. 2 v spojení s § 16 CSP). Zároveň sa nejedná o žiadny z prípadov osobitnej (§ 19 CSP) ani výlučnej (§ 20 CSP) miestnej príslušnosti súdu. Najvyšší súd tak súhlasí aj s názorom Krajského súdu v Žiline, že kritériá pre určenie miestne príslušného súdu v danom prípade chýbajú.

22. Vzhľadom na splnenie podmienky právomoci slovenských súdov v danej veci a zároveň s ohľadom na chýbajúce podmienky miestnej príslušnosti (§ 38 CSP), najvyšší súd po zvážení všetkých okolností dospel k záveru, že rozumnému usporiadaniu veci v súlade so zásadami hospodárnosti, účelnosti a efektívnosti civilného sporového konania, sa javí ako najvhodnejšie určiť na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu Okresný súd Žilina, ktorý je vecne príslušný na konanie o návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu a zároveň kauzálny príslušný na konanie v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Žiline [§ 22 písm. h) CSP, § 2 ods. 18, § 3 ods. 8 písm. c) zák. č. 371/2004 Z. z.], v ktorého obvode má sídlo žalobkyňa (Dolný Kubín).

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.